1852. No. 84.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

DINGSDAG, 31 AUGUSTUS.

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten *Assen* vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot 6, die voor de 4e blz. tot 10 ure 's avonds aangenomen worden.

GEDEPUTEERDE STATEN van *Drenthe* doen te weten, dat door de Staten dezer Provincie, in hunne vergadering van 15 Julij 1852, is vastgesteld hetgeen volgt:

„*REGLEMENT op de uitoefening der Jagt en Visscherij in de Provincie* Drenthe.

Art. 1. De lange jagt zal slechts drie dagen in de week, bepaaldelijk des Maandags, Woensdags en Zaturdags, de korte jagt alle dagen, gedurende den geopenden jagttijd mogen worden uitgeoefend, voor zoo ver dit bij de wet van 6 Maart 1852 (Staatsblad No. 7) tot regeling der jagt en visscherij, niet verboden is.

Art. 2. Afzonderlijke jagten op waterwild worden niet toegestaan, als kunnende daarvoor geene geschikte localiteiten in deze Provincie worden aangewezen.

Art. 3. Tot het visschen zal van geene andere dan de volgende vischtuigen mogen worden gebruik gemaakt: Zegen, treknet of sein; Wade, wad of schrobnet; Schakels, treemkes of warnet; Hoepnet of fuiken; Kubbe of kobbe (klein hoepnet); Kreu, steeknet of slagnet; Werpnet; Vischkorven; Aalscheren; Dobbers; Zetlijnen of zetangels.

Art. 4. De mazen der vischnetten, waardoor verstaan wordt tweemaal de lengte van een der zijden van de [illegible] daar de volgende afmetingen in Nederlandsche strepen mogen hebben: Zegen, treknet of sein: de vleugels 40 streep, de kuil 25 streep. Al de overige in art. 3 genoemde netten 25 strepen, met uitzondering van de kubben van de aalfuiken, die op 20 strepen worden bepaald.

Art. 5. De breedte, vereischt voor de grachten, bepaald in art. 12 letter *b* en art. 13 letter *b* van bovengenoemde wet, tot regeling der jagt en visscherij, wordt bepaald op minstens 4 Nederlandsche ellen.

Art. 6. De afstand der palen, vermeld in art. 33 letter *b* derzelfde wet, mag niet meer zijn dan duizend Nederlandsche ellen, terwijl rondom elken eendekooi minstens acht dergelijke palen, die twee ellen boven den grond of boven het water zullen uitsteken, evenwijdig van elkander moeten zijn geplaatst.

Aldus vastgesteld door de Staten der Provincie *Drenthe*, in hunne vergadering, gehouden te *Assen*, den 15n Julij 1852.

De Voorzitter, (get.) DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, (get.) W. H. HOFSTEDE."

Accordeert met het origineel,
De Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken,
(*get.*) J. SCHRÖDER.

Behoort bij het Koninklijk besluit van den 16 Augustus 1852 no. 61.
Mij bekend,
De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) THORBECKE.

Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal.
(*get.*) J. SCHRÖDER.)

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 16 Augustus 1852 no. 61.

Gegeven te *Assen* den 26 Augustus 1852.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
De Voorzitter, DE VOS VAN STEENWIJK.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

De COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Drenthe* brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, ten gevolge Koninklijke beschikking de gewone najaars exercitien van de verlofgangers der Nationale Militie, dit jaar *niet* zullen plaats hebben.

ASSEN den 23 Augustus 1852.

De Commissaris des Konings voorn.,
DE VOS VAN STEENWIJK.

De COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Drenthe* brengt door dezen ter kennis van de belanghebbenden, dat door Heeren Gedeputeerde Staten van dit gewest bij besluit van 26 dezer is bepaald, dat de jagt in deze Provincie voor dit jaar zal worden geopend op Maandag den dertienden September aanstaande.

En wordt hierbij tevens herinnerd:

1°. dat volgens het reglement op de uitoefening der jagt en visscherij in de Provincie Drenthe, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 16 Augustus 1852 No. 61, de lange jagt slechts drie dagen in de week, bepaaldelijk des Maandags, Woensdags en Zaturdags, doch de korte jagt alle dagen gedurende den geopenden jagttijd zal mogen worden uitgeoefend, voor zoo ver dit bij de wet van 6 Maart 1852 (Staatsblad No. 7) niet verboden is;

2°. dat onder de geoorloofde jagtbedrijven mede is begrepen en derhalve met 13 September e.k. mede wordt opengesteld het vangen van lijsters met paardeharen strikken, welke echter ten minste een el boven den grond moeten gesteld zijn.

ASSEN, den 30 Augustus 1852.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der gemeente *Assen* brengen ter algemeene kennis, dat de begrooting der inkomsten en uitgaven dezer gemeente over het dienstjaar 1853 ter Secretarie ter lezing zal voorliggen van en met 1 tot en met 15 September eerstkomende, terwijl tegen betaling der kosten afschriften van dezelve zijn te bekomen, ten gemeentehuize.

ASSEN, den 30 Augustus 1852.

De Burgemeester, H. J. OOSTING.
De Secretaris, KIJMMELL.

NEDERLAND, 30 Augustus.

Z. Exc. de Minister van buitenlandsche zaken, die zijne familie in Overijssel was gaan bezoeken, is 26 dezer in de residentie teruggekeerd.

— De ongesteldheid van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche zaken schijnt van geen ernstigen aard te zijn.

— Een aantal timmerlieden te Amsterdam is, tegen een loon van *f* 60 's maands, aangenomen en naar Ofen in Hongarije vertrokken, om daar werkzaam te zijn bij het bouwen van stoombooten.

— Volgens een door den Nederlandschen consul te Dantzig, onder dagteekening van den 21sten Augustus jl., ingezonden berigt, had de cholera-ziekte zich aldaar sedert de laatste veertien dagen vertoond.

— Men schrijft uit s' Hage aan het *Journal du Limbourg* dd. 24 Augustus: Ik kan u uit eene goede bron verzekeren, dat de heer Strens ijverig werkt aan de redactie van een nieuw ontwerp van wet op de regterlijke organisatie, waarvan hij reeds den aard en strekking geregeld heeft. Hij heeft, naar ik verneem, het door den heer Nedermijer van Rosenthal aangenomen beginsel gevolgd: om verscheidene hoven van appel te behouden, maar hij stelt zich voor, om hun aantal nog meer te beperken en zooveel mogelijk den loop van het regt en de werkzaamheden der regterlijke collegien te vereenvoudigen. Men mag overigens verwachten, dat het nieuwe ontwerp van wet in de eerste weken der nieuwe zitting aan de wetgeving zal worden aangeboden.

— Op 22 Junij, des morgens ten 9 ure, heeft te Suriname de plegtige overname van het bestuur der kolonie door Z. Exc. jhr.

J. G. O. S. Schmidt auf Altenstadt plaats gehad. Na den afloop daarvan, heeft Z. Exc., vergezeld door den afgetreden bestuurder, de leden van den kolonialen raad en de adjudanten, de schutterij en het garnizoen, die op het Gouvernements plein geschaard stonden, in oogenschouw genomen.

— Men schrijft aan *de Nederlander*:

„Het mag door de reizigers, die op woensdag den 18 den dezer met den pleizier-trein van Arnhem zijn vertrokken, dankbaar worden erkend, dat zij aan een groot en dreigend gevaar zijn ontkomen. De wakkerheid van den wegwerker Jansen, bij Ede, heeft hem, nadat de laatste gewone trein gepasseerd was, in het hevigst van het ook daar gewoed hebbend onweder, doen ontdekken, dat tusschen de zoogenaamde bergen, daarvan zooveel zand dwars over de rails afgestroomd was en een vasten dam gevormd had, dat ontwijfelbaar de in snelle vaart, de helling weldra afkomende extratrein, daarvoor gestuit, opeen geschoven of van de rails geraakt zou zijn.

Allezins lofwaardig is de tegenwoordigheid van geest van den man, die, na aan den meest nabij zijnden wachter te zijn gaan opdragen, de vaart van den trein bij nadering te temperen, zijne vrouw, het eenigst schepsel in de buurt, dat hulp kon verleenen, geroepen en met haar in het felle des onweders en niettegenstaande de door de geweldige regens voortdurende aanstrooming van zand, de rails vrijgemaakt en vrij gehouden heeft, zoodat geen der reizigers vermoeden heeft gehad van het gevaar, door hen beloopen, en van de dienst, hun kennelijk bewezen.

Deze ijverige pligtsbetrachting, met lofwaardige bedachtzaamheid gepaard, en mede van zelfverloochenende inspanning, ook bij de vrouw, getuigend, is dan ook reeds door het hoofdbestuur van den Rijn-Spoorweg, door eervolle vermelding en door eene extra-toelage van twee dagen loon, of *f* 1.30, erkend; maar het reizend publiek heeft te veel reden, om waarde aan dergelijke pligtbetrachtingen te hechten, dan dat daaraan niet algemeener lof zou mogen worden toegezwaaid, terwijl ontwijfelbaar de hoofd-administratie en de ambtenaren van den spoorweg aan de onderscheidene stations, zich wel zullen belasten met het overbrengen der belooningen, die tot aanprikkeling van den ijver en van het scherp toezigt des personeels bij de spoorwegen in de toekomst, door weldenkenden, en vooral door reizigers, die zich voor het ontdoken gevaar dankbaar mogen gevoelen, aan Jansen en zijne vrouw zullen worden toegedacht.

— De President van den Hoogen Raad der Nederlanden is op nieuw ernstig ongesteld.

— Over eenige dagen zal eene regtstreeksche stoombootdienst van Groningen op Londen aanvangen.

— In Friesland is de longziekte aan het afnemen; in het voorjaar werden wekelijks zeer dikwijls 100 en eens 130 runderen afgemaakt; in de laatste weken slechts rum een 20 tal en over de afgeloopene week niet meer dan 14, totaal 5323.

— Naar het *Handbl.* verneemt, zoude het huwelijk tusschen Prins Hendrik en de dochter van den Hertog Bernhard van Saxen Weimar in de eerste maanden nog geene plaats hebben, wegens het nog zoo kort geleden overlijden der Hertogin. Genoemde Hertog is uit 's Hage naar Duitschland vertrokken.

— Dezer dagen is tusschen de Nederlandsche en Oostenrijksche regeringen eene overeenkomst gesloten tot wederzijdsche uitlevering van misdadigers.

— De berigten nopens den voortgang der aardappelziekte luiden zeer bedroevend uit Zeeland; zoowel vroege als late soorten rotten in den grond, en men vindt meestal aan eene plant slechts 2 of 3 goede aardappelen.

BUITENLAND 30 Augustus.

FRANKRIJK. Men berekent, dat voor de feesten van 15 dezer niet minder dan 7 millioen fr. verspild zijn. Alleen heeft de inrigting van het locaal voor het bal der marktdames bijna 2 millioen gekost.

— De reis van den Prins President naar het zuiden des rijks zal weldra plaats hebben.

— De wenschen van departementale Raden naar het keizerschap komen steeds in grooten getale in de hoofdstad aan. De telegraaf haalt ze.

— Men mag het Keizerrijk beschouwen als voor de deur te staan.

— Generaal Haynau is te Parijs aangekomen en heeft de stad in eene opene calèche rondgereden, zonder de minste beleediging te ondervinden.

— Het bekende clericale blad *l'Univers* bevatte dezer dagen een hevig artikel tegen het jongste geschrift van den heer Proudhon. Daarin komt o. a. de volgende zinsnede voor: „De heer Proudhon ontziet zich niet, naar ouder gewoonte, de geestelijkheid, het Christendom, ja zelfs God te beleedigen; hij gaat thans nog veel verder en beleedigt den Keizer en het Keizerrijk. Voorzeker een zonderlinge klimax in den mond van een Catholiek, welke Napoleon nog ver boven God stelt."

DUITSCHLAND. Uit Warschau schrijft men, dat ongeveer 60 jongelieden, tot den aanzienlijken Poolschen adel behoorende, vrijwillig hebben aangeboden, als officieren in het Russische leger dienst te nemen. Velen hunner zijn op hunnen wensch door den Keizer bij de garde-regementen geplaatst. De Poolsche oude adel is zeer ontsteld over deze gebeurtenis.

— Uit Stettin wordt een treurig ongeval medegedeeld. Twee vrienden jaagden op watervogels. Terwijl de een afdrukt, neemt de andere ongelukkig op en de volle lading ging hem in het achterhoofd. Hij stort doodelijk getroffen neder. Radeloos van schrik en smart laadt zijn ongelukkige vriend op nieuw, zet zich het geweer tegen de kin en valt aan zijne zijde, eer de roeijers van het bootje het voorkomen kon.

— Uit Posen wordt gemeld, dat, volgens het oordeel der geneeskundigen, de cholera bij hare eerste verschijning in 1830 niet zoo kwaadaardig en hevig was, als thans. In de laatste dagen heeft zij zich meer over de geheele stad uitgebreid en ook in de hoogere kringen hare offers gezocht. In Warschau neemt de cholera af.

— Eene in alle gemeenten van Pruissen gehouden collecte heeft opgebragt de som van *f* 72.000, welke som zal worden gebruikt tot bezoldiging van zendelingen, tot bevordering der Evangelisatie binnen 's lands en tot belooning van hulppredikers. Ieder zendeling zal eene tegemoetkoming ontvangen van *f* 450.

— Het plan, om te Fulda in Keur-Hessen eene Catholieke universiteit te stichten, vindt bij den Paus veel bijval. Vele bekende Roomsche theologen der Jezuiten-orde zullen daarbij worden aangesteld. De Paus zal aan de inrigting groote privilegien schenken.

ENGELAND. Men meldt, dat in Birmingham reeds fabrieken bestaan, die valsch goud in haren vervaardigen, hetgeen naar Australië wordt uitgevoerd, om van daar onder het echte goud naar Engeland terug te worden gezonden.

— Een brief van Syra van den 4. berigt, dat de Ionische regering, geen voldoend antwoord bekomen hebbende op hare verzoeken aan het Roomsche hof gedaan ter zake van de moeijelijkheden, die de Ionische onderdanen ondervinden in de uitoefening van hunne godsdienst in den Romeinschen Staat, alle Roomsche kerken heeft doen sluiten, en den priesters heeft verboden dienst te doen, om aldus Rome tot toegevendheid te dwingen, daar ze zelfs niet wil toestaan, wat ze bij anderen voor de haren verlangt.

ITALIE. Er is sprake van eenige moeijelijkheden, die tusschen Engeland en het Lomb. Venetiaansch bestuur zouden ontstaan zijn, ter zake van de wederregtelijke aanhouding van een Engelschman, den heer Newton, te Verona en te Venetië.

— De jeugdige Hertog van Parma is plotseling spoorloos uit zijne staten verdwenen, na zijnen eersten minister met onbegrensde rijksmagt, onder den titel van regent, bekleed te hebben.

ASSEN, 31 Augustus.

In de laatste dagen is de aardappelziekte in deze streken zeer toegenomen en wordt thans ook, en bij sommige in hevige mate, aan de knol bespeurd.

— Er is hier een valsch vijfstuiverstuk aangehouden, dat blijkbaar van tin gemaakt, ruwer bewerkt en iets kleiner is dan de gewone vijfstuiverstukken.

— Men maakt ons de opmerking, dat uit het ingezonden berigt uit Meppel, in ons vorig nummer opgenomen, welligt zou kunnen worden afgeleid, dat de Meppelersluis spoedig zou gereed zijn, en verzoekt ons te melden, dat de daarin bedoelde paal was de laatste paal voor het paalwerk, waarover de heun onder in de sluis zal gelegd worden, en dat het er dus nog verre af is, dat de sluis gereed is.

— Men meldt uit Hoogeveen, dat in de vorige week aldaar eene vrouw op bedelarij betrapt en vervolgens door een Policie-bediende naar Assen werd getransporteerd. In een herberg te Wijster, waar men inkeerde, ontvreemde deze vrouw een kerkboek met zilveren haak, dat in de vensterbank lag; spoedig echter werd deze diefstal ontdekt. Bij die gelegenheid zag men tevens iets wits onder hare kleederen uitsteken, en weldra bleek dit een hemd te zijn, dat met nog eenig ander linnengoed om haar middel was gewonden en door haar ontvreemd was van de bleek van den Policie-dienaar, die haar in hechtenis had genomen.

— In den tuin van den heer *Douwes* op Benkoelen, onder Vries, bevindt zich een aardappelstronk van 22 voet omtrek en 2. 2 el. in doorsnede.

— Te Groningen is door de Chr. Afg. gemeente tot leeraar beroepen de heer *Dijksterhuis* van Dordrecht.

* **Beilen, 30 Aug.** Alhier is ontvangen een valsch 25 cents stuk. Bij dag is dit zeer goed van de echten te onderscheiden, als hebbende een loodachtige kleur en zijnde het wapen en de letters minder juist en net afgewerkt.

* **Rolde, 28 Aug.** Gisteren is hier het volgende ongeluk gebeurd: Een 13 à 14 jarige jongen, *Gezinus*

de Wit, zoon van *Arent de Wit* uit Assen, uitgegaan zijnde, om de koeijen van de Wed. *W. Haange*, bij wie hij als knecht diende, te halen, kwam hoewel het reeds laat was, nog niet met de koeijen 't huis; dit maakte ongerustheid, zoodat eenige personen heen gingen zoeken, en hem in een sloot bij het weide-land verdronken weder vonden. Hoe hij er ingekomen is, weet men niet, doch hij leed aan vallende ziekte. Men heeft het lijk naar Assen gebragt; daar is nog geneeskundige hulp ingeroepen, doch te vergeefs.

Zwinderen, 28 Aug. Voor ongeveer 14 dagen werden aan *K. Lanting* alhier ontvreemd uit zijn bijënstal in het Zwindersche Veen, 5 korven met bijën. Ofschoon hiervan dadelijk aangifte was gedaan, kon men de daders niet op het spoor komen; Vrijdag j.l. gelukte het den eigenaar echter, twee zijner korven terug te vinden in een boschje op eene der Wijken in het Hollandsche Veld onder Hoogeveen. Hij gaf hiervan kennis aan den Burgemeester van Hoogeveen; deze had het geluk, den volgenden dag met adsistentie der beide Veldwachters, den vermoedelijken dader op te sporen, wiens vrouw bij huisonderzoek bevonden werd met het uitpersen van eenigen honing bezig te zijn, en die bij de komst van den Burgemeester de vlugt nam; hierna werd eene korf voor de deur uit den grond gegraven. Wij hopen, dat de dader van dezen diefstal, hoedanige in deze streken niet ongewoon zijn, hiervoor zijn regtmatige straf niet zal ontgaan, en daardoor de bijënhouders meer zullen worden gewaarborgd, om dit hun eigendom, hetgeen niet binnenshuis kan worden geborgen, te behouden.

* **Borger, 30 Aug.** Heden middag, ongeveer drie uur, sloeg de bliksem in de kerk alhier, met dat gevolg, dat slechts 10 à 12 dakpannen onmiddelijk onder de vorst van het kooreinde der kerk zijn verbrijzeld, en de predikstoel en het klankbord zijn beschadigd geworden. Bij nader onderzoek bleek, dat eene plank onder die pannen eene nieuwe scheur had, terwijl men van daar langs gewelf of muur verder geen spoor van den bliksem tot aan of naar het klankbord en de predikstoel konde vinden. Hoezeer het lofwerk van het klankbord en de deur van den predikstoel hier door beschadigd zijn, is Borgers nieuwe kerk en het dorp zelf van een' mogelijken vernielenden brand, want de wind was zeer ongunstig, gelukkiglijk verschoond gebleven.

Ingezondene stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Een bezoek, dat ik het genoegen gehad heb van den heer H. Stoker, rustend onderwijzer te Groningen, in dit voorjaar te Assen zijnde, te hebben mogen ontvangen, gedurende hetwelk Z. E. mij eenige punten, zijn leven betreffende, mededeelde, en die ik toen opteekende, heeft bij mij de gedachte doen ontstaan, nu deze waardige man overleden is, u deze ter opname aan te bieden. Door eene vriendelijke hand met nog andere bijzonderheden uit zijn leven bekend geworden, heb ik deze daarbij gevoegd.

UW D.W. Dienaar,
N. N.

Hendrik Stoker, derde zoon van Jan Hendriks uit Steenwijk en Jantien Wolters uit Assen, werd te Assen op den 22 Maart 1767 geboren; zijn vader oefende het bedrijf van stoker uit, vandaar de familie-naam. Tot 1780 werd hij in het ouderlijk huis opgevoed en onderwezen. In dit jaar werd hij naar Groningen gezonden, om aldaar tot onderwijzer opgeleid te worden, hij keerde echter in November van hetzelfde jaar terug. Gedurende twee jaren was hij nu werkzaam bij den heer J. W. Tabingh te Assen. In November 1784 vertrok hij naar Coevorden, waar hij door den heer Kosters, bijzonder schoolhouder en organist, in het lezen, schrijven, rekenen enz.; verder onderwezen werd. In Mei 1785 naar Assen teruggekeerd, bleef hij aldáár tot 1787, kwam toen bij den heer van Rossum, schout te Hoogeveen, en bleef dáár tot in de maand October. In November daaropvolgende tot in Mei 1788 nam hij als custos de school en kerkdienst waar voor de Wedw. Vos te Wildervank. In Mei 1788 ging Stoker naar Swinderen, om aan de kinderen van den heer Gedeputeerde Kijmmell privaat onderwijs te geven. In 1789 kwam hij als boekhouder op de tigchelarij van den heer Dwars, schout van de gemeente Olst in Overijssel. In hetzelfde jaar werd hij beroepen naar Zwolle als onderwijzer en binnenvader in het weeshuis (ook kinderhuis genaamd). Deze betrekking bleef hij waarnemen tot in Mei 1794, toen hij een beroep kreeg naar Kollum, provincie Vriesland, als onderwijzer in de tweede school zonder kerkdienst. Tijdens zijn verblijf in Kollum, kreeg hij een beroep naar Beesterzwaag, nam echter op aandrang der inwoners van Kollum, die hem het verblijf aldaar aangenamer maakten, deze betrekking niet aan. Nu werd ook in Vriesland „*de Provinciale verklaring*" ingesteld; Stoker met nog vele anderen weigerde deze verklaring af te leggen, ter wier oorzaak hij in 1796 uit zijne betrekking werd ontslagen. Thans rigtte hij te Zwolle eene bijzondere school op. Na in Zwolle één jaar gewoond te hebben, werd de eerste school te Kollum met kerkdienst vacant, hem werd deze betrekking door de municipaliteit aangeboden, doch nam hij dezelve niet aan, op grond dat hij de ingestelde verklaring ook nu niet wilde afleggen. In 1801 werd de eerste school te Kollum andermaal vacant, de bovengenoemde verklaring afteleggen was nu opgeheven, en nadat hij een vergelijkend examen had afgelegd, werd hij andermaal naar Kollum als onderwijzer met kerk- en orgeldienst beroepen, na vijf jaren in Zwolle gewoond te hebben. In 1803 deed Stoker bij het provinciaal schoolbestuur van Groningen zijn examen als onderwijzer, waarbij hij een „volledig" getuigschrift kreeg. In 1804 nam Stoker de betrekking aan van onderwijzer in de Departements leer- en kweekschool te Groningen, hem aangeboden door het bestuur van het departement der Maatschappij tot Nut van het algemeen. Hier bleef hij werkzaam tot in 1812, toen deze school opgeheven werd. Nu rigtte hij te Groningen eene bijzondere school op, werd echter in 1817 door het stedelijk bestuur te Groningen benoemd tot eersten onderwijzer in de Westerstadsschool, aan het hoofd waarvan hij tot in Mei 1840 stond.

Op den 27 Julij 1839 vierde Stoker zijn 50 jarig jubilaeüm. De hoogleeraar Th. van Swinderen, schoolopziener te Groningen, benevens de leden der Commissie van de paedagogische vereeniging waren bij een feest tegenwoordig, zoo rijk aan blijde herinneringen. De gedachte van zoo dikwijls tot andere en betere betrekkingen geroepen te zijn moest Stoker blijmoedig op den afgelegden levensbaan doen terug zien. Bij deze gelegenheid werd den feestvierende eene prachtige schilderij, toepasselijk op het feest van den dag, door den hoogleeraar van Swinderen aangeboden, eene aangename herinnering voorwaar, wanneer men gedurende een tijdperk van 50 jaren zijne krachten ten beste gegeven heeft, om de jeugd met wetenschappen te verrijken, en in haar beginselen te leggen, waardoor zij tot brave en nuttige burgers kan gevormd worden.

Een jaar later in Mei 1840 werd Stoker op zijn verzoek door de stedelijke regering te Groningen als onderwijzer der Westerstadsschool outslagen, nadat hij zich gedurende een tijdperk van 51 jaren aan het onderwijs gewijd had. Den overigen tijd, dien Stoker nog te leven had, heeft hij in den boezem zijner familie doorgebragt. De herinnering aan een ruim vijftig jaren werkzaam en vruchtbaar leven gaf hem stof genoeg, om die dagen in genoegen te slijten. Wij ten minste en vele met ons, die den waardigen grijsaard, wanneer hij van tijd tot tijd in Assen kwam, ontmoetten, konden uit 's mans gulle vrolijkheid en opregte tevredenheid tot het besluit komen, dat hij dacht: „ik heb het leven niet werkeloos doorgebragt, ik kan met genoegen op het verledene terugzien." Den 17 Augustus jl. heeft Stoker op eenen ouderdom van ruim 85 jaren het aardsche kleed afgelegd, om in een beter leven verder te leven. Dat zijne assche in vrede ruste!!

Tweemaal was Stoker gehuwd. De eerste maal in het laatst der vorige eeuw met Jantien Hoogelaar uit Ommen, welke in Januarij 1816 is overleden. De tweede maal den 16 November 1817 met Freerkje H. Beenink, welke den 30 Julij 1849, na eene echtvereeniging van 31 jaren, ook hem naar betere gewesten is vooruitgegaan. In 1842 vierden de echtelingen het 25 jarig huwelijksfeest. Uit zijn eerste huwelijk heeft Stoker eene dochter nagelaten.

Aan de Israel. gemeenten in Drenthe.

Niet enkel een gewigtig, ook een gelukkig tijdstip breekt voor u allen aan; want eerlang - zoo luidt althans eene roepstem uit Meppel - eerlang verkrijgt gij een Opperrabbijn, dat ideaal van heil en voorspoed; eerlang wordt uwe vurige wensch, uwe opregte bede, uw zielsverlangen verwezenlijkt, eerlang stijgt de zon uws geluks met verblindenden glans aan den hemel uwer welvaart. Juicht en jubelt! Aan uw lijden komt een einde, uw verdriet houdt op, gij ademt ruimer, gij herleeft. Zet thans vrij uwe zorgen, uwe onrust, uwe ellende, uw kommer ter zijde, leeft vrolijk en welgemoed, weest dankbaar en te vreden, gij krijgt - o geluk! een Opperrabbijn, en dan, dan zullen uwe wissels voldaan en uwe schulden betaald, dan zal uw crediet vergroot en uw debiet uitgebreid worden, dan kunt gij gerust zitten in de schaduw van uwen wijnstok en vijgenboom, dan wordt het goud als steen en de ceder als wilgenhout geacht, dan met één woord, zijt gij allen benijdenswaardig gelukkig. *Meppel* zal de zetel des rabbijns worden, *Meppel* zal den geestelijken leeraar bezitten. *Meppel* zal de vruchten plukken, en gij overige gemeenten? . . . gij zult u gelukkig gevoelen in het geluk van *Meppel*, niet waar? Als *dáár* eene predikatie wordt gehouden, dan zult gij haar natuurlijkerwijze door den afstand niet kunnen hooren; doch wat nood! Gaat dan, even als de *Indianen* gewoon zijn te doen, met uw oor op den bodem liggen, welligt gelukt het u alsdan de woorden des predikers te vernemen. Of wilt gij een rabbijn, wiens stem gelijktijdig wordt gehoord van *Meppel* tot *Eelde*, van *Hoogeveen* tot *Assen*, van *Coevorden* tot *Smilde*, en van *Rolde* tot *Dwingelo*? Neen! zoodanig wonder kunt gij onmogelijk begeeren. Hoe gelukkig tevens, dat de wet op de telegrafen door de beide Kamers der Staten-Generaal bereids is aangenomen; want daardoor zal men in staat gesteld worden, de leerredenen, te Meppel uitgesproken, dadelijk naar alle belanghebbende gemeenten over te seinen; daardoor zal men de ontwikkeling des geestes, veredeling des harten en verlichting des verstands - goederen, die den Hemel zij dank, aan geene in - en uitgaande regten, aan geen accijns of andere belasting onderworpen zijn - per telegraaf kunnen verzenden, tot groot nut van alle Israelieten in dit gewest, en tot groot vermaak van alle Drenthenaren, die zoo iets, naar wij vertrouwen, nimmer vroeger hebben gezien. Leve de vooruitgang! - Een gewigtig tijdstip breekt voor u aan, dat wil zeggen, met eenige honderd guldens van goed *gewigt* en zuiver gehalte zult gij den rabbijn helpen salariëren, wiens talenten *Meppel* alleen zich ten nutte maken, wiens werkzaamheid Meppel alleen bevoordeelen zal, met eenige honderd guldens van *gewigt* zult gij voor de Israel. gemeente te Meppel eene vrucht helpen koopen, waarvan zij de sappen geniet, doch van welke gij u met den *schil* moet vergenoegen. Een of tweemaal 's jaars zult gij eene predikatie hooren en uwe beestensnijders zullen, in stede van zoo als gewoonlijk naar *Zwolle* te gaan, zich te Meppel doen

examineren. Ziet daar de voordeelen, welke gij met *f* 80, 100 en zelfs met *f* 150 als rabbinaal quotum zult moeten betalen; voordeelen, wel is waar durable, doch die juist hierom begeerenswaardig zijn. Immers, al wat goedkoop is, wordt met zekere minachting bejegend; men wil thans dure, kostbare voorwerpen, deze alleen wekken den kooplust op, deze alleen trekken de aandacht der menigte tot zich; wel nu, gij zult in dat opzigt, bij de verheffing van Drenthe tot een zelfstandig kerkelijk ressort naar verlangen bediend worden. Gelukkig, driewerf gelukkig zijt gij, Israel. gemeenten in Drenthe! Verwacht voortaan niets meer van den aanleg van kanalen in rijke landstreken, bouwt niet langer op de exploitatie van veenen, die schatten uwer provincie, vertrouwt niet meer op de ontwikkeling en uitbreiding van landbouw en nijverheid, buiten dat alles wordt gij gelukkig, gij ontvangt een rabbijn, en dit beteekent oneindig meer dan al het overige. En of Meppel alleen de vruchten zal genieten, de voordeelen zal inzamelen, het nut zal oogsten, ach! wat doet dat daarbij af? Gij *betaalt* immers daartoe, en dat is genoeg, dat is het eenige wat men verlangt. En of gij ieder afzonderlijk geestelijke leiding noodig hebt van een man, die, in uwe woonplaats zijn zetel hebbende, u door en door kent, uwe deugden, behoeften, gewoonten en gebreken doorschouwt, en of gij voor alles een *eigen* herder moet bezitten, bekwaam om u op de woelige zee des levens te leiden, *dagelijks* te helpen, te raden te bewaken, te ondersteunen, daarom bekommert men zich volstrekt niet; men wil uwe *beurzen* en deze alleen. En of gij van de leerredenen te Meppel gehouden, niets vernemen, niets begrijpen en weinig nut zult hebben, dat baart geene zorg, geen bezwaar; want men wil eenig en alleen uw *gewigt*, d. i. uwe handteekening onder adressen van afscheiding en benoeming, uwe toetreding tot plannen, die alleen voordeel aanbrengen daar, waar de Opperrabbijn zetelt, en eindelijk uwe blinkende, ronde, goede en wigtige guldens. Leve het geluk der Israel. gemeenten in Drenthe!!

Democritus.

ADVERTENTIEN.

Dr. **M. J. NOORDEWIER,** Gymnasii Rector te *Assen*, heeft de eer aan belangstellenden te berigten, dat *de* **Lessen** *aan zijne inrigting* den 14 September e.k. weder zullen beginnen.

TENTOONSTELLING,

KEURING VAN VEE EN HARDDRAVERIJ

TE EMMEN,

Op Vrijdag den 10 September 1852.

De Secretaris Thesaurier bij de Afdeeling *Emmen* van het Genootschap ter bevordering van den **Landbouw** in de Provincie *Drenthe*, brengt ter kennis van de Leden:

Dat er eene Vergadering dezer Afdeeling zal worden gehouden te *Emmen* ten Gemeente-huize op VRIJDAG den 10 September e.k. des voordemiddags ten elf uur; en van de belanghebbenden, dat op dien dag tevens eene KEURING en TENTOONSTELLING van *V E E* zal plaats hebben.

Dat voor de best gekeurde **koe** eene premie van **f 10,**
voor de best gekeurde dragtige vaars, niet ouder dan drie jaren, eene premie van **f 10,**
voor den best gekeurden jongen beer 1e premie **f 7**
2e premie **f 3**
wordt uitgeloofd.

Dat de aangifte van het Vee hiertoe zal moeten geschieden ten Gemeente-huize des morgens ten tien uur, en hetzelve gedurende de drie laatste maanden den eigendom van den in deze Afdeeling wonenden aanbieder zal moeten geweest zijn, om ter mededinging te kunnen worden toegelaten.

Dat in de Vergadering dezer Afdeeling, te houden in Maart 1853, voor den best gekeurden **Stier** eene 1e premie van **f 15** en eene 2e van **f 5** zal worden toegekend.

Dat na den afloop der Tentoonstelling en Keuring op den 10 September a.s. des namiddags ten drie uur zal worden gehouden eene HARDDRAVERIJ, om nader te bepalen **prijs en premie,** naar welke zullen kunnen dingen Paarden van ingezetenen dezer Afdeeling, welke buiten de Afdeeling geene prijs of premie hebben gewonnen en ten genoegen der keurmeesters zijn; zullende de aangiften hiertoe moeten geschieden des namiddags te half een uur ten Gemeente-huize vermeld.

De Secretaris Thesaurier voorn.
J. P. WILLINGE.

OOSTERHESSELEN 28 Augustus 1852.

PROVINCIALE GELDLEENING.

GEDEPUTEERDE STATEN van *Drenthe*, besloten hebbende tot de plaatsing der derde Serie, uitmakende 75 aandeelen, ieder groot *f* 1000.00, in de geldleening ten behoeve der Provincie ten bedrage van *f* 225,000.00, ten gevolge besluit der Provinciale Staten van 7 Augustus 1850 No. 2, bij Koninklijk besluit van 28 daaraanvolgende No. 45 goedgekeurd, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat ter deelneming in gemelde negotiatie zal kunnen worden ingeschreven van Maandag den 13den tot en met Zaturdag den 18den September aanstaande, en zulks, behalve ter Provinciale Griffie, te *Amsterdam* ten kantore van den Betaalmeester aldaar en te *Assen* mede ten kantore van den Betaalmeester te dier stede, gedurende de gewone kantooruren; dat de aandeelen in eens en wel op 1° November 1852 moeten worden gefourneerd en daarvan eene jaarlijksche rente zal worden genoten van 4 ten honderd; dat het fournissement zal kunnen geschieden op een van beide genoemde kantoren, doch dat de betaling der rente zal plaats hebben alleen ten kantore van den Betaalmeester te *Assen*, ten zij de inschrijvers mogten verlangen, deze betaling te *Amsterdam* te ontvangen en dit verlangen bij de inschrijving mogten te kennen geven, in welk geval het kantoor te *Amsterdam*, waar de rente zal worden betaalbaar gesteld, aan hen nader zal worden kenbaar gemaakt; dat aan Makelaars en Commissionairs een half percent van de door hen geplaatste aandeelen zal worden gevalideerd bij wijze van korting op het te fourneren kapitaal, en eindelijk dat de verdere voorwaarden dezer leening van heden af ten leesing zullen liggen ter Provinciale Griffie van *Drenthe*, ter Secretarie van alle Gemeente-besturen in deze Provincie, bij de Arrondissements Betaalmeesters te *Assen*, *Groningen*, *Winschoten*, *Leeuwarden*, *Heerenveen* en *Sneek*; ten kantore van de Associatiekas, van de Heeren *Boissevain* en van de Heeren *Le Normant en van Ouwenaller* en *Jan Kalff*, Kassiers, alle te *Amsterdam*, en mede bij den Heer *van Hasselt*, Kassier te *Groningen*.

Assen, den 26 Augustus 1852.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
de Voorzitter
DE VOS VAN STEENWIJK.
de Griffier
W. H. HOFSTEDE.

Correspondentie.

Wederom zijn wegens plaatsgebrek eenige stukken niet opgenomen kunnen worden.

Burgerlijke Stand.

COEVORDEN, 22—29 Aug. *Bev.:* Z. Kluitenberg, geb. Zwiers, van z.; A. Hazelaar, geb, Lahuis, van z.; - *Overl.:* Henderikus Pragt, 25 j.; C. M. G. J. Supheert, $2\frac{1}{2}$ j., m.g.

SMILDE, 22—29 Aug. *Bev.:* G. Snippe, geb. Leertouwer, van d.; F. Strik, geb. Klok, van d.; M. [illegible], geb. [illegible]

MEPPEL, 13—20 Aug. *Ondertr.:* R. van Sloten met R. Telder. - *Geh.:* A. Vos met J. Timmerman. - *Bev.:* J. van Ommen Hagevoort, geb. Jonker, van z. - *Overl.:* J. Bos, 4 j.; A. Kock, echtgenoote van K. v. d. Veen, 19 j.; J. Doorewaard, weduwe van H. Spraakman, 39 j.; A. Kan, 1 w., vrg.; G. Schans, 1 j., vrg.; H, Gelder, 3 j. m.g.; H. Kan, 1 w., vrg.; C. de Vries, weduwe van L. Kiers, 75 j.; H. Moeke, 4 j.

HOOGEVEEN, 21—28 Aug. *Ondertr.:* H. Fictoric met H. R. Kleine. - P. K. v, Dijk met G. Leisner, weduwe. - *Bev.:* C. Bieleveld, van d.; K. van Genne, geb. Admiraal, van d.; G. Boer, geb. Wams, van z.; A. van Veezel, geb. Berghuis, van z.; A. Bosman, geb. Huizing, van z.; M. C. Wind, geb. Soegies, van z. - *Overl.:* Jantje Booij, 20 j.; H. M. Smit, echtgenoote van H. Lens, 29 j.; A. H. Stoffers, weduwnaar, 62 j.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 27 Aug. Tarwe ruim prijsh. In entr.: 128 pd. roodb. Konings. *f* 280. In cons.: 125 pd. b. Pools *f* 300; 125 pd. puike dito *f* 310; 125 pd. Gron. *f* 212. Rogge iets hooger ter binnenl. verzending en cons. In entr.: 118 pd. n. Arch. *f* 168 bij partij. In cons.: 121 pd. Pruis. *f* 190 bij partij; 117 pd. o. gedr. *f* 172; 116 pd. dito *f* 170. In cons.: 121 pd. n. Odessa *f* 181; 115 pd. o. gedr. *f* 165; 123 pd. Wismar *f* 194.

ZWOLLE, 27 Aug. Tarwe *f* 9.00 à 8.00. Rogge *f* 6.25 à 5.80. Gerst *f* 4.25. Boekweit *f* 6.50 à 4.90. Boter per $\frac{1}{8}$ ton *f* 14.50 à 13.75; per pd. 80 à 60 cts.

AMSTERDAM, 28 Aug. Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct. $64\frac{5}{8}$ à $64\frac{3}{4}$; dito 3 pct. $77\frac{9}{16}$ à $77\frac{11}{16}$; dito 4 pct. $97\frac{1}{4}$ à $97\frac{3}{8}$.

Ter Boek- en Courant drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA *Assen*.